

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor.
Fél évre 4 „

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Takarékpénztárunk.

A kihasználatlan apróbb tőkéek egyesítése gazdasági szempontból nagy erőt képviselnek; a melyek a takarékpénztárak útján a termelés rendelkezésére és fokozására fordíthatók. Ily szempontból tekintve a takarékpénztárak mint hitelintézetek nagy mérvben folyhatnak be a pénzpiacz szabályozására, miután legtermészetesebb közvetítők a hitelkereslet és hitelkínálat közt.

A takarékpénztárak ezen kívül módot nyújtanak a szegényebb társadalmi elemeknek hogy megtakarításaik révén idővel gazdasági önállóságra és függetlenségre jussanak, továbbá fejlesztik a takarékosági hajlamot. A takarékpénztárak nagy jelentőségét és szerepét a hazai gazdasági életben jelenlegi elterjedésük és tőkegazdaságuk eléggé bizonyítja.

A Zsilvölgy közel harmincezer lakossága hiteligényeinek kielégítése takarékpénztárunk kezeltetéseiig a lehető legsiralmasabb volt. Nagy-Szeben, Déva voltak azon távoli pénzpiacok, a honnét nagy ritkán és nagy nehezen lehetett kölcsönhöz jutni, mert hát vadon vidék voltunk vagy legalább annak tekintettünk. Csak elismert vagyonos emberek juthattak pénzkölcsönhöz: ilyformán a kölcsönre szorulóknak legnagyobb része vagy nem fejthetett ki tehetségéhez és szorgalmához mért tevékenységet egyáltalában, vagy pedig csak uzsorakamat fizetése mellett. Azt pedig jól tudjuk, hogy mily elenyészően csekély azon vállalatok száma, a melyeknek jövedelme uszo-

rakamat fizetésére képessé tesz. Az olcsó pénzforgások hiánya bénítólag hatott az ipar és kereskedelem fejlődésére. Ezen abnormis állapotnak tulajdonítható nagybára az, hogy a Zsilvölgyben dacára annak, hogy virágzó bányavállalatok vannak, az ipar és kereskedelem, nem foglalhatta el azt a pozitíot, a melyet a viszonyokból kifolyólag el kellett volna foglalnia.

Társadalmunk mérvadó tényezői ezekből örömmel csatlakoztak a Marek Mór által — takarékpénztár létesítése iránt — megindított mozgalomhoz. Rövid pár nap alatt a részvények jegyzve és a megszabott határidő alatt befizetve lettek s a takarékpénztár megkezdhetette üdvös működését.

Takarékpénztárunk most adta ki első évi zárszámát és üzleti működéséről szóló jelentését: a melyből örömmel tapasztaljuk, hogy a hozzáfűzött reményeknek várakozáson felül felelt meg. Üdvös munkálkodása a Zsilvölgy gazdasági fejlődésére elvitázhatatlan. Üzletköre nemcsak az iparosok és kereskedők hiteligényeinek kielégítésére szorítkozott, hanem igyekezett a gazdasági téren primitív viszonyok közt tengődő, földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó öslakosság helyzetén is segíteni, javítani.

Takarékpénztárunk minden jogos hiteligényt kielégített. Százezer korona alaptőkével leszámított 869 ezer korona értékben váltót, a melyből 538 ezer korona fizetett vissza és így váltótárazója 331 ezer korona, a melyből 75% jelzálogilag van biztosítva.

Ezen jelentékeny üzletforgalomra csak a kö-

zönség osztatlan bizalma tette képessé. A gyümölcsöztetés végett elhelyezett 228 ezer korona tette arra képessé, hogy a tőkekereslet és tőkekinálat közt a harmonikus kiegyenlítést más intézet igénybevétele — *viesszeszámitolás* — nélkül volt képes véghezvinni.

Az első üzletévben a takarékpénztár részvényenkint 6 százalékos osztalékot fizet; a tartalék-alapba pedig 6000 koronát juttatott. Oly várakozáson felüli eredmény ez, a melyre csak az igazgatóság és felügyelő bizottság önzetlen és anyagi érdeknélküli munkálkodása tette képessé. A takarékpénztár igazgatósága — dacára annak, hogy a lefolyt üzletévben 869094 korona értékben számított le váltókat — csupán egy esetben volt kénytelen váltót óvatolni és ezen egy esetben is a kölcsönösszeg biztosítva van. Ezen körülmény azt bizonyítja, hogy a legmesszebbmenő hitelnuyítás mellett is az intézet vagyoni érdekeit minden tekintetben megóvta.

A felügyelő bizottság intézetünknel hónapról hónapra rendszeren és tüzetesen vizsgálta át az üzleti könyveket, mely munkálkodása által nemcsak a törvény rendelkezésének felelt meg; de egyuttal növelte a közönségben az intézet iránti bizalmat.

Örömmel regisztráljuk ezekből fiatal pénztézetünk egy éves munkálkodásának eredményeit azon biztos reményben, hogy megkezdett irányban haladva gazdasági haladásunk előmozdításában mindvégig a vezérszerepet fogja vinni.

Várad Vilmos

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Válasz.

Legyen hát úgy, a mint akartad,
Legyen közöttünk hát harag.
A szívem fájhat, megszakadhat
A rávott súlyos vád alatt.
Én nem panaszkok, nem kesergek,
Lehet, hogy már nem is szeretlek,
Még hulló könnyemet se lásd,
Szeress te mást.

Le élem egyformán, nyugodtan
E csejja vesztett életet.
Sorsomban én már megnyugodtam,
El is felejték, úgy lehet.
És, még is olykor, egymagamba
Úgy érzem, vér tudol agyamba . . .
És könnyem hull, de meg ne lásd,
Szeress te mást.

Ha sorsunk néha összehoz tán,
Nem fogad téged semmi vád;
Mintha közöd se volna hozzám,
S majd én sem ismerlek rád.
Tán hogyha mégis — látva téged —

Egy köny titkon szemembe téved,
Elfordulok, hogy meg ne lásd,
Szeress te mást.

?

Farsangi tréfa.

Irta: Hacker Márton.

Szervusz Muki! Hogy vagy? Nini, hát téged mit felt? hisz olyan arezot vágsz mintha a fogad fájna, vagy mintha most huztak volna ki a vízből....!

Ilyen szóaradattal fogadta Berezi a főteczán vele szemközt jövő Muki barátját, a ki mindezekre álhatatos halgatással felelelt.

— De hát megnémultál, vagy mi ütött hozzád, hogy így el vagy szontyolodva?

Erre végre megszólalt Muki:

— Hagyd el kérlek, tönkre vagyok téve!

— ? ? !

— Bizony tönkre vagyok téve teljesen. Végé a vakációmnak. Még ma pakkolok és megyek vissza Pestre. Dehát elmondok neked mindent. Agátha néném, tudod aki lány maradt — nem is néném csak valami távoli rokonom — bejött moholi birtokáról. Éppen most jövök tőle, azt mondta, hogy hat hétig városi lakásán marad, mert ki akarja magát farsangolni. Képzeld csak megigértette velem, hogy minden bála és mulatságra elkísérem és az első négyest mindenütt vele tánczolom. Nohát most már láthatod, hogy elég okom van kétségbe esni. Ez csak mégsem járja, valakinek a vakációját így tönkre silányítani!

— Nono.... a baj nem lesz olyan nagy. Aztán

végre is meg kell tenni egyetmást olyan nénik kedvéért akiktől előbb-utóbb örökölni az ember.

— De én nem akarok örökölni! Érted? nem akarok és azzal vége. Ne bosszants hát már te is. Hát ösmered te az én Agátha nénémemet? Mi?....

— Hogyne ösmerném, nagyon is jól ösmérem, még azt is tudom, hogy igen csinos szobalánya van.

— No, ha ösmered is, de nem úgy, mint én. Persze te elhiszed neki, hogy csak 28 éves, amennyit ő szerényen bevall; de én tudom, hogy 48 és nem értem hogy lehet a 2-es számot 4-gyel összetéveszteni. Amikor őt mosolyogni láttam nem tudtam, hogy mily nevezetes fogakat volt szerencséd láthatni. Ez az a híres fogor, amelyről a fogművész, miután Agátha néném őt folytonos szekaturáival dühbe hozta és az árát kifizetni vonakodott, az ujságban hirdette, hogy eladó és megtekinthető Agátha urhölgy szájában. Ekkor rohant aztán Sándor bátyám a nyugalmazott őrnagy — Agátha néném fivére a fogorvost kifizetni és kifizette egyuttal a hajkereskedőt is, nehogy ez követve a példát, kitegye az ujságba, hogy egy eladó vendéghaj megtekinthető Agátha kisasszony fején De azért ne gondold ám, hogy Sándor bátyám jobb. Ő neki meg a tarokkhoz oly partnerekre van szüksége, akiket összeremtettézhét és erre persze a legalkalmasabb vagyok én. Amint tehát báránytürellemmel végighallgattam Agátha nénémétől az összes városi és környékbeli pletykákat, lefoglal Sándor bátyám és mehetek vele tarokkozni....!

A nagy tréfakedvelőnek kikiáltott Berezi józűeket nevetett barátja dühös kifakadásain, de nem mint ez hitte az ő bosszantására, hanem csak előre mulatott a fejében hirtelen kieszelt pajkosságon.

A választás után.

A választás előtt, már tudnillik a petrozsényi és járási ipartestület előjáróságának megválasztása előtt, mindenki azt hitte, hogy ennek a testületnek újra megválasztott régi előjárósága nagy metámofozist fog átélteni. Hasztalan volt a sok jóbarát jóakaratu jóslata, íjesztgetése, mely vészmadár villámsebes röppenéseként kopogtatott be mindenüvé s talpra állította még a leghidegvérűbb munkaadókat is, mintegy figyelmeztetve őket arra, hogy ez a jelszó: „Öseinknek véres kardja fogason függ rozsdá marja” sohasem volt az övék. Hej pedig azok a korifeusok mily boldogságtól öneltelten rebesgették, hogy nem úgy lesz az mint volt régen. A bizalmaskodás köpenyege alatt, négy szem között, jóbarátokhoz illőleg, — hogy tovább ne terjedjen — mennyire igyekeztek terjeszteti és indokolni a rémhirt, hogy: „a legerősebb vár is bedőlhet”. De hála az egyetértésnek, a korifeusok által elhintett ádáz mag, — az egyenletlenség magva — utra esett, már csirázás előtt sárbataposva összezuhan.

Újra a béke költözött be állandóan e derék testület házába. Szükség is volna rá. Mégis csak azok lesznek hivatalba — kik az eszmét felvetették, — felöltöztetni Petrozsényt olyan gunyába, hogy ők is, de valamennyien legyenek a büszkeség érzetétől áthatva.

Folyó évi január hó 18-án ejtették meg a tisztújítást és az előjárósági tagok megválasztását. Délután 4 órakor a polgári olvasóköri dísztermében népes gyűlés előtt a régi elnökök köszöntet fejezve ki az eddigi bizalomért, a viselt tiszttel visszahelyezte azok kezébe, kik azzal őket megajándékozták. Közkíváncsra is aztán elfoglalta Varjassy István iparhatósági biztos az elnöki széket. Tapintatos vezetése mellett az urnából szótöbbséggel a következők nevei kerültek ki.

Elnök: Joanovits János. Alelnök: Roth Frigyes. Pénztárnok: Kráusz József. Ügyész: Dr. Rosenberg Ignác. Számvevők: Kreffly Máttyás, Sárosy József, Oprea János. Előjárók: Bányai József, Éder Ottó, Eizler Ferencz, Figuli Antal, Földiáki József, Krachtusz István, Sándor József, Kozák György, Mannheim Farkas, Markovits Márton, Bede Mihály, Zoltáni József, Roth Ede, Junger Simon, Ujváry István.

Ezután háromtagú bizottság által visszahívott elnökök határozatosan megjelenezték.

Megalakult, megválasztatott tehát az az előjáróság a mely Barcsay Kálmán főispán mint kiállítási védnök, Andreics János bányatanácsos, bányagazgató mint kiállítási elnök, valamint Henrik Viktor főmérnök mint az 56 tagú nagybizottság elnökének és társainak támogatása mellett mindent el fog követni arra nézve, hogy vidékünk, illetve megyénk ipari és gazdasági fejlődését az augusztusi kiállításon oly szép keretben és tükörben mutassa be, hogy az nemcsak idegen vendégeinket, hanem önmagunkat is örömdetesen leljen meg.

—Már pedig én nem engedem, hogy te most elutazzál és itt hagyj bennünket, mint szent Pál az oláhokat. De hiszen te azt ugysem teszed meg, hisz két hét múlva lesz a Casino bálja amelyen „Ő” is meg fog jelenni. Onnan pedig nem szabad hiányoznod. Mondok valamit Muki barátom. Ha megígéred, hogy eljössz Sárosváry holnap estejére, ugy kezeskedem, hogy a casinó bálán, már tiszta lesz a levegő, mert Agátha nénéd akkorra moholi birtokán fogja ismét vegzálni a cseledeket. Azt mondod, hogy Agátha nénéd is ott lesz; az nem baj, sőt szükséges is a jelenléte. Te csak jelenj meg és viseld magad hőiesen. Hallgasd meg a pletykáit és táncolj vele szorgalmasan. Más ugy se fogja tánczba vinni. Tehát a viszontlátásra holnap este. Szervusz.

Másnap fényes társaság gyűlt össze Sárosváryknál. Az első közt vonult be Agátha kisasszony Sándor bácsi és Muki barátunk kíséretében, ki sanyany arecezt hordozta néjné után ennek hadi felszerelését: legyezőt, ridieult, szagos flagont stb. Amint ez előre látható volt, a fiatalság nem törte magát, hogy Agátha kisasszonyt tánczra kérje. Nehogy pedig ez feltűnjék, annál szorgalmasabban vitte ő magával Mukit, aki szemével csak Berezit kereste, égve a kíváncsiságtól, hogy mikép szabadjtja ez meg néjnjétől. Berezit azonban nem mutatkozván, egy szabad percében keresésére indult, de megbotlott valamiben. Olyasvalami feküdt a földön, amit látva mindenki mosolygott, de amit senki se akart észrevenni.

A földön fekvő tárgy valami volt, ami ma már hál Istennek a régiségek közé tartozik, bár a krimolinál jóval fiatalabb — egy tournür.

Nem kételkedünk, sőt erős a reményünk, hogy ez így lesz. A békétlenkedőknek pedig nyugodt lelkiismerettel kinyilatkoztatjuk, hogy a mi iparosaink iránti bizalmunk eddig még egy mákszemnyit sem ingott meg; hisz ők üzletemberek is, kiknek szemök előtt lebegett bizonyára mindig, hogy az idő nemcsak pénz hanem helyesen felhasználva az önképzés alapjává is lesz.

Igen, a rendelkezésünkre álló időből, ha naponta csak egy negyed órát fordítunk is önképzésünkre eredmény egy rövid év letelte után feltűnően érezhető. Vagy talán azt véli valaki, hogy a jó eszmék és a gondosan gyűjtött tapasztalások nagy helyet foglalának el? nem! velünk járnak-kelnek és sem várat sem utiköltséget nem kell éretők fizetni. Ezen az amerikai nyüzsgéssel telt határszéli örömlomason lakó munkabereinek lelkében kitörhetetlenül van bevésve, hogy az időpazarlás a legvétkesebb tékozlás, igen, mert az legdrágább kincsünk; kincs, melyet ha a munkára megtermett korban elmulasztunk okosan felhasználni, öreg fővel, az üres szappanbuborék gyanánt elillant órákat nehezen lehet helyrehozni.

Azt is mondják, hogy az idő értékének megbecsülése a pontosság megszokására is serkenthet, úgy van sőt erre minden iparosnak nagy szüksége is van, mert semmi sem ingatja meg erősebben a bizalmat mint a pontatlanság; — ki híven megtartja szavát s magára nem várakoztat, azt tanúsítja, hogy ugy a más mint a maga idejét meg tudja becsülni. Ez sem hiányzik nálunk!

Szóval a mi iparosainknál meg van az idő értékének megbecsülése a megingathatatlan érzék, meg van a pontosság, a vasszorgalom, az akarat, — van megbízható előjáróságuk, csak még a magas kormány anyagi segélyére, valamint a védnök, elnökök és az ötvenhat tagú nagybizottság hathatos erkölcsi támogatására van szükség s akkor tényleg sikerülni fog bemutatniuk olyasvalamit augusztusban, a milyent a Zsilvölgy nem látott.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Halálozás. Közéletünk egyik kitünőségét Andreics János kir. bányatanácsos és bányagazgató gyász érte; f. hó 28-án este edesatyja id. glogoni Andreics János nyugalmazott százados elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Glogoni Andreics János kir. bányatanácsos, bányagazgató ugy a maga mint családja, valamint az egész rokonság nevében mélyen megszorodott szívvel jelenti, hogy a szeretett atya, nagyapa, após id. glogoni Andreics János ur cs. és kir. 20. gyalogezred nyugalmazott századosa Glogonban, f. hó 29-án esti félkilencz órakor rövid szenvedés után 81 éves korában jobblétre szenderült. A drága halottat Glogonban, f. hó 30-án kísértük örök nyugalma

Muki rögtön belátta, hogy ez csak Agátha kisasszony lehet, mert ebben a társaságban már senki sem tart ennél a dívánál és táncz közben valószínűleg lecsuszott sovány természetéről. Muki nem jött zavarba és egy odaszólitott inassal kivitette az öslényt.

Az egyedül érdekelt felet Agátha urhölgyet azonban ily esekélyesség nem alterálja. Újból Muki karjába kapaszkodott és most már tournür nélkül ugyan, de annál buzogobban huzozta körül a teremben, hogy Muki már csurgott az izadság. Valósággal föllegett tehát, midőn a zené szünetelt kissé és így neki is jutott egy kis pihenő.

Amint azonban a tánczosok helyet foglaltak és a terem kissé kiürült ott fekszik a szoba közepén egy nagyon derangirozott állapotban levő konty. Ezt már nem lehet eltitkolni, mert mindenki látta. Hiába bujtak a hölgyek legyezőik mögé és hiába iparkodtak a férfiak a kitűnő készülő kacazaj visszafojtani, a busan ottfekvő szétzaposott vendéghaj általános derültséget keltett. Nehogy azonban a tulajdonos iránt bárkinek is kétsége legyen a hirtelen előtűnt Berezit szolgálatkészen kapta föl a földről az árva kontyost és komoly orezával a legdiszkrétb hajlongások között nyújtotta át Agátha kisasszonynak.

Az öreg kisasszony persze sietett elájulni, Sándor bácsi millióm kartácsot és bombát emlegetett, de hát senkit sem okolhatott a dologért és mit tehetett okosabbat Agátha kisasszonyt rögtön hazavitt. Az másnap csomagolt és Moholig meg sem állt. Előzőleg azonban elkergette a szobalányát, de akit Berezit és Muki közösen fényesen kárpoltoltak, ők tudják hogy miért.

helyére. Drága emléke szívünkben örökké elni fog! Petrozsény, 1903. jan. 30.

— Kinevezés. Az igazságügyi m. kir. miniszter báró Banffy Albert szerdahelyi kir. járásbíróági végrehajtót a puji kir. járásbíróasághoz hason minőségben áthelyezte.

— Temetés. A Lészay családot az egész megye becsüli s a köztisztelettel övedzi körül. Ennek a családnak minden egyes tagja f. hó 24-én szomorú gyászt öltött. A kirelhetlen halál szemük fényét, a család büszkeségét, egy forron szeretett hitvest Lészay Zoltánnét ragadta ki váratlanul ugyszolva élete tavaszán övének ölelő karjai közül. Temetése f. hó 26-án volt Pujon, ideiglenesen a Puy család sírboltjába helyezték el. Két pap végezte a gyászszertartást. A háznál Lukács Antal borbátrvi ev. ref. lelkész emelt megható imát az egek urához a megboldogult lelkiüdvéért. Aztán elkísérte a vidék összes intelligenciája a sírboltig, a hol Kósa Mihály petrozsényi ev. ref. lelkész szívet megrázó és könyárt fakasztó egyházi beszéde és búcsúztatója után a tüzoltok elhelyezték a koporsót az öröknyalom helyére. A szebbnél-szebb koszorukat külön kocsin szállították ki.

— Egy gyalázatos modja a pénzszerzésnek. Filipini R-né, ki alig két hónapja egy olasz származású maleai lakosnak nejé, ugy látszik kedves oldalbordájával kieszték a pénzszerzésnek egy különös és elég csunya modját. Előre megbeszélte terv szerint kitudja hányadikszor csalják be pástörőrákra és csapják be otthonukban azokat a tapasztalatlan nőtlen embereket — kik az elég csinos hamiskás, mézes-mázos szavaknak elhangzása után oly könnyen szoktak lépére menni. Nem az első eset az ilyesmi Petrozsényben és az utódok mégsem okálnak az elődök keserű tapasztalatán. F. hó 29-én este egy intelligens család fiatal sarja került ilyenformán kelepécsébe. Alig vetette le felsőkabátját, a férj berohant kezében váiaszfegyverrel s azt rászégezve ráparancsolt, hogy pénzt oda adja, óráját kitegye, kabátját otthagyja, s egy 200 koronás váltót aláírjon s midőn mindezeknek a csapdába esett eleget tett, a férj bantalmazni is kezdte s kilökte. Másnap a csendőrség az ügyet kezébe véve az ott marasztolt tárgyakat tulajdonosának visszaadatta s ugy a hatóság valamint a fél is megtették jelentésüket az ügyészséghez.

— Kérélem. Van szerencsém petrozsény és környékének tisztelt színpártoló közönségét — színiüggyi bizottság megalakítása céljából — f. hó 1-én vasárnap délután 5 órakor a „Vagner”-féle szállodában tartandó értekezletre tisztelettel meghívni.

Váradí Vilmos.

— A róm. kath. templom kitatarozása javára a r. k. hitközség február hó 22-én — vasárnap — helybeli és vidéki művészi erők közreműködése mellett hangversenyt rendez. Hangverseny után táncz. Személyjegye 1 kor., családjegye 3 kor. — este a pénztárnál — a Wagnn féle nagyteremben — váltható. A kik rendezői gyűjtő ivateket még nem küldték volna be, sziveskedjenek azt az egybegyűlt rendezői tagdíjakkal együtt a r. k. pleb. hivatalhoz beküldeni.

— Színesztet Petrozsényben. Nem esaltakoztunk. Miesey F. György az I. Erdélyrészi színikerület igazgatója és társulata mindazokat, kiket a színházi titkár idejövételök jelzése alkalmával elmondott, — a várakozást a szó-szoros értelmében fölmúlva, — teljesítették.

Nem tagadjuk, hogy voltak már az utóbbi időben nagyközönségünkben derék társulatok, de ilyen színvonalon álló társulat, ilyen precíz előadásait itt még nem volt alkalmunk hallani.

Jól tudjuk mi azt, hogy Miesey színigazgatónak nagy anyagi áldozatába kellett kerülnön egy ilyen nagy társulattal nyakába venni egy ily nagy utat, talán csak azért, hogy a színműirodalom legujabb termékeit — itt a déli Kárpátok ölében ezen a határszéli végponton — megismertesse, de szolgáljon a hozott fáradság és anyagiakért elégtételül az, hogy meghódította közönségünket; következtetünk abból az általános panaszból, a mely oda irányul, hogy itteni tartózkodási idejét igen rövidre szabta.

A mit ígért megtartotta; azokat a darabokat adta elő minden nap, melyeket lapunk utján most számunkban nagyközönségünknek tudomására hozott. Ez a lap kerete szűk arra, hogy minden darabról külön referálhassunk s az azokban fellépett kiváló tehetségek kitűnő játékat kellőleg méltathassuk.

Különbben Tháliának ilyen papjai bizonyára kell tudják, hogy a legfőbb jutalmat és elismerést abban az édes otthonban szokták legigazságosabban osztogatni, melynek neve — lelkiismeret.

Miesey F. György színigazgató azért a kitüntetésért, a melyben Petrozsény nagyközönsége ebben

a válságos időben részesítette, holott sok családban gyász, több családban ragályos betegség ütötte fel tanúját, vasárnap és hétfőn még körülünkben lesz.

Vasárnap délután a „Szulamit“-ot, este pedig az „Orpheus a pokolban“ című három felvonásos operettet mutatják be; hétfőn délután a „Hófehérke“ című gyermekdarabot és este a „Loute“ című legújabb vigjátékot játsszák.

— **A magyar Erfurt.** „Temesvár monographiájából 1902.“ Irta: Barát Ármin főszerkesztő és Temesvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagja. Ezen érdekes könyv, mely a német, osztrák és magyar méhészlappal és méhészeti kiállítás alkalmából Temesvár sz. kir. város törvényhatósága megbízásából Barát Ármin ur tollából jelent meg, a temesvári kertművészetről több érdekes adatot tartalmaz s bizonyosságot tesz arról, hogy az utolsó 30 év alatt ez oly lendületet nyert, mint a monarchiának egyetlen városában sem. Barát Ármin ur a következőket írja: A kertészeti tenyészetek 1870-ben az alábbi összetételre foglaltak el és pedig: a faiskolák és csemete-tenyészetek 35, a növénytenyészetek 8 és a konyhakerti főzelékféle tenyészetek körülbelül 80 holdat. Ma, 30 év után a gyümölcsfa- és különféle csemete-iskolák majdnem 180 holdat; rózsza-, növény- és magtenyészetek 420 holdat és a konyhakerti veteményfélék 250 kath. holdat tesznek ki. A gyümölcsfa- és csemete-iskolákból következő mennyiségek lesznek évente elszállítva: körülbelül 3 millió gyümölcsvadonc, erdősítési és sövény-csemeték; 100.000 drb. nemesített gyümölcsfa-ültetvény; 150.000 drb. disz- és sorfa; 300.000 drb. bokor és minden fajú diszcsereje és 200.000 drb. fenyőnemű (dobozos) ültetvény. A növénytenyészetekből vagy 70.000 drb. rózsza, 125.000 drb. buxus, 200.000 drb. cserepes disznövény, 250.000 drb. spárgagyökér, 120.000 darab számóca-ültetvény és még sok mindenféle. Ezen kertészeti termelvények előállításával, tenyésztésével 11 kereskedőkertész foglalkozik; a két első a Mühle Vilmos és Niemetz czégé, melyek európai hírnévnek örvendnek. Mühle Vilmos ur (cs. és kir. udvari szállító) a délmagyarországi modern kertészetnek megteremtője, a legmagasabb kitüntetésekben részesült; ugy minden európai kertészeti kiállításban mint bíráló bizottsági tag működött, valamint több nemzetközi kertészeti kiállításra a magyar kertészegylet képviselőjének választott meg. A temesvári kertészeti tenyészetek ezen kimagasló kereskedelmi különlegességei képezik a monarchia növény-, rózsza-, faiskolái czikkék és mag-nagytenyészetét s itt teljes erővel, fáradhatatlan buzgalommal, megtanoríthatlan erővel a kertészeti kereskedelemnek központja létesítetik, melylyel az ország egy városa sem dicsekedhetik. Enélfogva Temesvár teljes joggal viselheti a már megérdemelt „Magyar Erfurt“ elnevezését.

— **A piskii államvasuti tisztviselők casinoja** az 1903 év február 7-én a piskii új indóház helyiségeiben táncz-estélyt rendez. Személyjegy 3 kor., családjegy 5 kor. Kezdeté 9 órakor. Vendégek elszállásolásáról a casino gondoskodik; ez iránti megkeresések fenti címre intézendők.

Február 24-iki álarozos bátról.

Az „Ipartestület“ és „Polgári olvasókör“ február 24-iki álarozos báljára a rendezőség ez évben oly pazar és költséget nem kimélő műsort szerzett, hogy bámulatos. Szerződtette Mis Dunkán ausztráliai balett tánczósnot. A ki művészetével még a hidegvérű angolokat is lázba hozta.

Megnyerte ez estére Dr Hüthye Krizsostomus Oxfordi régiség tudost, a ki a britis muzeumot is felülmúló ritka és becses régiséggyűjteményét lesz szíves bemutatni.

Régiségtárgyai oly ritkák, hogy ilyenekkel a világ egyetlenegy muzeuma sem bír.

Még egyet a sok közül; sikerült kitudnunk a meglepetés közül, hogy Cumberland mester, ki még az amerikai delejezők közt is az első, ez estére szintén ide ígérkezett.

Ez lesz a szenzációja az estélynek. — A közönség előtt egy mediumot fog elaltatni.

Meg lesz engedve a közönségnek, hogy mindenki kérdést intézhessen a mediumhoz.

Leányoknak megmondja ki megy férjhez, mikor, kihez? Kik tánczolnak még a jövő farsangon is mint leányok?

Kik ütik meg az osztálysorsjáték főnyereményét. A nősilni óhajto fiatal embereknek elárulja, hogy lehet jó anyosra szert tenni.

Végül megtanítja a közönséget a delejezés művészetére.

Egyelőre ennyit. A többit majd ezután czipizzük ki, és hozzuk nyilvánosságra.

Én magam részéről csak annyit jegyzek meg, hogy annyi lesz a kacagni való, hogy a beteg is meggyógyul tőle.

Beküldetett.

CSARNOK.

Vig muzsika . . .

Vig muzsika, vig mulatság!
Még sincs szívemben vigasság!
Tovább vágjik, tovább tovább,
Ahol a szív szívre talál!

Kicsiny a ház, hová vágjik,
Hol muzsika ritkán halszik;
A hol nincsen vig mulatság!
Mégis igaz tündérorság!

Két kökény szem teszi azzá!
S engem is az tesz boldoggá,
Mert ott szívem szívre talál,
S nem fog kívánczni tovább.

Keresztes János.

Mámorosan.

Ez aztán fényes egy állapot,
Most látom csak ragyogni a napot;
Pedig sötét van, az ám, az bizonyos,
Olyan igaz, mint hogy e bort iszom!
De hát az a sok csillag hová lett,
Mely ott ragyogott a padlás felett?
Vagy úgy!... boromban gyönggyé változott:
Azért hevít e bőr, az átkozott!..
Nini: hogyan sugárzik a fejem!
Egy pajkos szellem tánczot jár velem...
Ah mit beszélek! hisz mint sziklaszál,
Mint rhodus-oszlop, két lábom úgy áll.
Mégis csak jó volt az az iskola:
Mindennek meg van a maga oka!
Most már előttem fejtve a titok, —
Nem lehet másképp: én világítok.
Hisz én az álló fényes nap vagyok,
Az egész világ körülöttem forog;
Büszkén is nézek napként szerteszét...
De napom! szedje rendbe az eszét,
Pillantása ne legyen oly hamis,
Tekintsen az árva kancsora is!
Ne bánják velem olyan botorul,
Mert utoljára bizony felborul...
Bor... borul... bor hát! Kinek mi baja!
Harmatra vágjik a nap sugara.
Oh drága kancsó! mért van feneked?
Amugy kellett vón születned neked;
Legyen átkozott az a cserepes;...
Nó! kedves babám: kérlek, ne nevsz,
Mert megharagszom édes angyalom;
S karcsu termeted átalkarolom:
Úgy, úgy, integess, csak hajlongj felém...
Tyhü! a kemenczét hogy megölelem!
Ezt már szégyenlem, e gyalázatot:
Hogy ez otromba rajtam kikapott —
Vér... veres borral moshatom le csak
Előre színig töltött poharak:
Vegyétek körül, mint rózsafüzér!
E koszorunál többet úgysem ér,
Mit a költőnek mostan nyújtanak;
Ebben nincs tövis és nincsen salak
Dicső, nemes bor, annyit mondhatok:
Ettől születnek nagy gondolatok;
De nem is csoda: egri a neve,
Mint lány-csókja: édes a heve,
S hogy csókra tüzel, harcra bátorul,

Annak okát is én rég látom itt;
Hisz török vértől ázott földje meg,
S rajta magyar könyv harmatja remeg!
Hohó! ez kissé már komoly dolog;
Most már minden oly bolondul forog,
Gőzerővel keringnek a falak. —
Most jobb lesz ott lenn az asztal alatt;
Ma már fölfordul az egész világ,
Én sem maradok állva legalább...

Györke Feri.

Szerkesztői üzenet.

N. A. Petrilla. A petrilla-deákányai állami iskolát a közoktatásügyi miniszterium 1893-ik évben építtette. A tanítás ebben az intézetben 1894-ben vette kezdetét.

A „Szanitas“ szerkesztőjének. Fort. Wayne, Ind. Amerika. Levelét jövő számunkban. Lapunkat küldjük. Egyelőre közöljük b. lapjából azt a megszívleendő igen érdekes üzenetet, melyet egy hazánkból kivándorolni akarónak ír:

S. A. Nem lehet. Inkább maradjon ott a hol van. Szégyelje magát. Mi amerikai polgárok vagyunk, mind a mellett pirulunk hogy az Ur Isten elvette esztét, mivel józanul gondolkozó férfi ilyeneket nem pingálna. Még egyszer szégyelje magát midőn saját félszke ellen dolgozik, saját hazája ellen működni kíván, holott azt védenie kellene. Ilyen embernek mint ön börtön a helye, s ha nem sajnálnók szegény családját feljelentenők. Hát nem tanulta meg még azt a szép költeményt: „Isten király haza, legyen szent jelszavad?“ Ha nem tudja mit jelent az, akkor menjen fel Budapestre, s vizsgáltsa meg az esztét, mert igazán gondoljuk, hogy ön a bolondok házába való. Mi habár amerikai polgárok vagyunk, de hazánkat szeretjük, s nem felejtjük el soha ezt a hazát, a mely nekünk életet adott. Maga egy gyáva fráter s előfizetését visszaküldtük, mivel az ilyen hazaárulónak még lapunkat sem adjuk el. Komisz kölyök! Hát ha magának a magyar haza olyan bűdös miért nem megy Sibiériába? Hé?

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

A Boholti ásványviz,

melyet több egyetemi tanár megvizsgált; **gyomorfájás, vérszegénység** ellen, továbbá mint **étvágygerjesztő a legjobbnak** bizonyult. **Borral**, melynek színét nem változtatja, igen izletes.

Rendkívüli **olcsóságánál és kitűnő hatásánál** fogva egyetlen egy család asztaláról se hiányozzék.

5 üvegtől kezdve házhöz is szállíttatik.

Megrendelhető: $\frac{1}{2}$ l és 2 literes palackokban,
 $\frac{1}{2}$ l. 14 fill., 1 liter 16 fill., 2 liter 24 fill.

A „DÉVAI TAKARÉKPÉNTÁR“
BOHOLTI GYÓGYFORRÁS KEZELŐSÉGÉNEK
PETROZSÉNYI FŐRAKTÁRÁBAN
Váradi Vilmosnál.

Fürdő Petrozsény központján.

A főutcán a RUDER-féle ház udvarában levő épületben berendeztem a legkényesebb kívánalmaknak is megfelelőleg egy fürdőhelyiséget, hol a nap minden szakában meleg és hideg kádfürdő vehető igénybe személyenkint 50 fillérért.

Férfiak délelőtt 7 órától 12-ig és este 7-től 9-ig a nők pedig déli 12 órától este 7 óráig fürödhetnek.

Jegyek csakis Kráusz József főtéri órászűzetében kaphatók.

Szíves pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel

Ujvári Ede
műlakatos.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{1}$ palack 5 korona $\frac{1}{2}$ palack 2-60

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei főszekereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

1-52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

WEISZ TESTVÉREK PETROZSENY

Ritka alkalom.

Az előre haladt idény következtében a még raktárunkon levő finom téli szövetek, flanelek, barhatek valamint szőrmedruk, kész kabátok, blousok és téli cipők bámulatos olcsó árak meg szép választékban kaphatók. Ajánljuk a nagyérdemű közönség figyelmébe ez, alkalmi cikkeket megtekinteni.

Mennyasszonyi kelengyék a legnagyobb választékban. *Báti újdonságok: fekete és színes kosztüm* kelmékben mélyen leszállított árakban. *Legujabb díszselymek*, bársonyok és pluschek. *Vásznak, kretonok, batiszt és szatinok* igen nagy választékban. Igen elegáns kész blouzok már 2 koronától kezdve. *Női schifonok és színes ingek* már 1 korondért ugyisintén igen olcsó alsó szoknyák és nadrágok. *Szintartónak* elismert és legjobb minőségű házilag elkészített harisnyák. Nagy választékban *női jaquetok, paletók, gallérok, jouponok* és egyéb fehérneműk igen olcsó áron.

Férfi, fiú és gyermek téli kabátok és felöltők, valamint kész férfi ruhák és gyermek kosztümök a legdivatósabb szabás és legjobb készíttéssel remeken kiállítva leszállított árakkal.

Kalapok legjobbnak elismert hazai gyártmányok. *Férfi ingek* selyem, piquet, batiszt, kreton, redős és sima mellüek már 2 korondért vásárolhatók. A legjobb gyártmányu férfi és gyermek csizmák valamint női-, férfi- és gyermek cipők nagyraktára hallatlan olcsó áron. *Valódi teveször és legjobb gyártmányu lópokrocsók*. Tunnis asztalterítők 1 kor. 50 fillérért. *Abrossok* nagy és szép választékban 1 koronától. Szőnyegek, linoleum, függönyök, ágyterítők meglepő olcsó árak mellett.

Nagy választék:

Minden stylus után elkészített szababutorok ugyisintén gyermek kocsik, vaságyak, pamlagok és székek a legszolidabb kivitelben jutányos áron, tükrös és képek remek választékban. *Varrógépek nagyraktára!* Elvünk: Igen olcsó árak mellett nagy forgamat elérhetni.

WEISZ TESTVÉREK.

JELSAVUNK: NAGY FORGALOM KIS HASZON.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg is, termés nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas, azokat ültetjük, azok öven elatják hazukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermes nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcsekélyebb gondozással fellevehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebbet díszíti és a legkevesebb helyet is el foglalja az egy-egyre használatos részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Azok is ismertetésére, akik az országban mindenütt katalógus katalógus ingyen és bérmentve küldetnek meg, akik innét egy levelezőlapon tudatják. Érmelék első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

SZŐLŐÜLTETVÉNYEK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árakon. Ültvények ezre 90-100 frt. Mindenki a legkiválóbb bor- és esemegefajokból, fajtisztán, teljes jóállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda és visszazárlatási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetnek. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulsal zárhatók. Minden rendeléshez rászokkallatott út- és kezelési utasítás mellékeljük. Bővebb tájékoztatás végett szíves fénymatut díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy olyan könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócssemeték

Kétéves, őrési jóvédelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelék” Első Szőlőültetvény-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 9-20.

5-12

Unghváry László

(Czegled) 300 holdas borszőrmő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent hol 5 krajczártól fellelő nemes csemeték, 2 forinttól fellelő sima és gyökeres szőlővesszők, továbbá 10-18 forinttól fellelő saját termésh rendkívül finom úborok, kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfadonoz, akác- és gleditschia-csemeték. Tessenék árjegyzékét (borról is) kérni.

Billigste Bezugsquelle guter UHREN mit 3 jäh. schriftlicher Garantie.

HANNS KONRAD

Uhren und Goldwaren - Exporthaus BRÜX Nr. 331 (Böhmen).

Eigene Werkstätten für Uhren Erzeugung und Feinmechanik.

Gute Nickel-Rem.-Uhr . . . fl. 3.75

Echte Silber-Rem.-Uhr . . . 5.25

Echte Silberkette . . . 1.20

Nickel-Wecker-Uhr . . . 1.75

Meine Firma ist mit den k. k.

Adler ausgezeichnet, besitzt gold. und silb. Ausstellungsmedaillen und tause.

sende Anerkennungs-schreiben.

Illustr. Preiskatalog gratis und franko.

23-50

Nevelőnőnek, házvezetőnőnek vagy kulcsárnőnek ajánlkozok egy 25 éves intelligens nő igen előnyös feltételek mellett. Csim a kiadóhivatalban.

Ny. Figuli Antal gyorsajóján Petrozsény.